

Monumentnummer*: 522670

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 maart 2003
Kadaster deel/nr 82629/51

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Sint Odiliënberg Roerdalen Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Sint Odiliënberg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sint Odilienberg C 3433

Omschrijving**

Inleiding

De PASTORIE maakt deel uit van het complex Aan de Berg te Sint Odiliënberg. De PASTORIE aan het Kerkplein 11 te Sint Odiliënberg is gelegen aan de voet van de kerkberg. De pastorie kent een gezamenlijke geschiedenis met het kloosterslot van de Eerwaarde Zusters Kanunnikessen van het Heilig Graf en de aangrenzende voormalige kloosterschool.

Als kloosterslot stelt pastoor Willemsen zijn pastorie uit 1879 - gelegen bovenop de kerkberg - ter beschikking. Pastoor Willemsen geeft in 1889 de opdracht aan de voet van de kerkberg een nieuwe pastorie te bouwen.

UITGESLOTEN van BESCHERMING is de garage van omstreeks 1970 gelegen aan de linkerzijde van de pastorie.

Omschrijving

De PASTORIE kent een rechthoekige plattegrond en drie bouwlagen onder een zadeldak met Hollandse pannen. Onder de daklijst van de voor- en achtergevel bevindt zich siermetselwerk in de vorm van een bloktandlijst. De zijgevels eindigen in trapgevels steunend op schouderstukken met natuurstenen basis. Het pand heeft een opstand van baksteen in kruisverband met een risalerende plint, afgedekt met stucwerk.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de gevels bevinden zich, tenzij anders aangegeven, segmentboogvormige gevelopeningen waarin rechthoekige houten kozijnen zijn aangebracht met roedeverdeling en bovenlichten. De bovenlichten in de voorgevel hebben glas-in-loodramen. De vensters in de voorgevel hebben vulvlakken met siermetselwerk. Alle vensters hebben natuursteendorpels.

De VOORGEVEL kent een symmetrische opbouw. De segmentboogvormige entree is centraal geplaatst met een dubbele rechthoekige houten deur met bovenlicht met glas-in-lood ramen en is te bereiken via drie hardstenen treden. De dubbele deur heeft een ijzeren deurrooster. Boven de deur is een vulvlak met siermetselwerk en een afdak geplaatst. In de eerste bouwlaag links en rechts van de voordeur een venster alsmede vier smeedijzeren vloerankers. In de tweede bouwlaag bevinden zich drie vensters en vier vloerankers. In de derde bouwlaag een dakkapel met trapgevel steunend op natuurstenen schouderstukken en een rechthoekig venster zonder bovenlicht.

In de RECHTERZIJGEVEL achtereenvolgens: een venster in de eerste bouwlaag, een venster in de tweede bouwlaag, waar zich vroeger de loopbrug bevond, en twee kleine zoldervensters in de derde bouwlaag.

In de LINKERZIJGEVEL in de eerste bouwlaag een venster, vervolgens twee boven elkaar geplaatste vensters van het trappenhuis in de eerste en tweede bouwlaag en in de derde bouwlaag twee zoldervensters van kleine omvang. In de zijgevels in iedere bouwlaag diverse vloerankers, waarvan er zich zeven onder de trapgevels bevinden.

Ook de ACHTERGEVEL kent een symmetrische gevelopbouw. In het midden van de gevel is een uitbouw over alle bouwlagen geplaatst onder een lessenaarsdak. In de eerste bouwlaag zijn een klein venster met roedeverdeling en een groter rechthoekig venster met vleugels naast elkaar geplaatst. In de tweede bouwlaag is een vierkant venster zonder roedeverdeling geplaatst. In de rechterzijgevel van de uitbouw een houten segmentboogvormige deur met hardstenen dorpel, te bereiken via vier treden. Links en rechts van de uitbouw is zowel in de eerste als tweede bouwlaag een venster geplaatst.

Van de straatkant gezien is vanaf de linkerzijgevel een aantal rechthoekige aanbouwen in één bouwlaag geplaatst. De eerste aanbouw onder een zadeldak heeft in de voorgevel drie rechthoekige gelede vensters met baksteen dorpels en in de achtergevel slechts een rechthoekige houten deur. Vervolgens een kleine aanbouw met plat dak en een deur. Deze aanbouw biedt tevens toegang tot de garage uit 1970. Vervolgens volgt in een haakse hoek een derde aanbouw onder lessenaardak met rechthoekige houten deur en dito venster met roedeverdeling en bakstenen dorpel.

In het INTERIEUR is de authentieke structuur met hal, trappenhuis en kamers gehandhaafd.

Waardevol zijn o.a. de marmeren vloer en het glas-in-lood in de tochtdeur met bovenlicht in de hal alsmede het authentieke houten trappenhuis.

Waardering

De PASTORIE aan het Kerkplein in Sint Odiliënberg bezit cultuur-historische waarden als bijzondere uitdrukking van de geestelijke ontwikkeling van de Rooms-Katholieke kerk in Limburg, als uitdrukking van de typologische ontwikkeling als pastorie en als onderdeel van het complex Aan de Berg te Sint Odiliënberg. De architectuur-historische waarden worden bepaald door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp van de pastorie alsmede door de toepassing van elementen van de Hollandse trapgevel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ensemblewaarden worden bepaald door de betekenis van de pastorie als essentieel gebouw bij de basiliek en de bijzondere betekenis wegens de situering als onderdeel van het complex Aan de Berg met de basiliek, de O.L. Vrouwekapel en het klooster Priorij Thabor met het kloosterslot.

De pastorie is in hoge mate gaaf bewaard gebleven. De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectuur-historische en cultuur-historische waarden, de ensemblewaarde en de hoge mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)